

15210

G. U. S.

III
SPRAWOZDANIE
MUZEUM SPOŁECZNEGO
W WARSZAWIE

BIBLIOTEKA
GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

DRUKARNIA WŁ. ŁAZARSKIEGO
W WARSZAWIE, ŻŁOTA 7/9.
1929

Q. No.
R. A. G. S.
30 IX 192
GÉNÉRALE
MISE

2.10.2 01527

MUZEUM SPOŁECZNE

Koszykowa 26 (gmach Biblioteki Publicznej)
otwarte od g. 10 — 1 i od 4 — 7-ej.
oprócz niedziel i świąt.

REGULAMIN KORZYSTANIA ZE ZBIORÓW MUZEUM.

1. Zbiory Muzeum Społecznego służą do celów naukowych i informacyjnych dla osób, pracujących na polu naukowym i społecznym.
2. Korzystać ze zbiorów Muzeum mają prawo: członkowie Muzeum, abonenci miesięczni oraz opłacający wstęp jednorazowy.
3. Abonenci lub opłacający wstęp jednorazowy, zgłaszając się do Muzeum po raz pierwszy, winni przedstawić Kierownikowi Muzeum pisemne zaświadczeni członka Muzeum lub osoby znanej w świecie naukowym, względnie instytucji naukowej lub społecznej.
4. Abonament miesięczny wynosi 3 zł. Wstęp jednorazowy — 50 gr.
5. Ze zbiorów Muzeum można korzystać tylko na miejscu, codziennie od godz. 10 — 1 i od 4 — 7.

WSTĘP.

W sprawozdaniu z działalności Muzeum Społecznego, ogłoszonym w roku ubiegłym, motywowaliśmy dla czego trudno jest instytucji społecznej corocznie ogłaszać drukiem wiadomości dotyczące jej działalności. Nie chcąc aby ta trudność przeszkadzała stałemu, corocznemu zdawaniu sprawy z postępu prac, ogłaszamy niniejsze sprawozdanie w formie skróconej.

Instytucja nasza liczy już ósmy rok istnienia, powinna by zatem, zdawałoby się, wejść na normalne tory rozwoju. Jeżeli nie jest tak jeszcze w zupełności, to dlatego, że zbyt daleko szły nasze zamierzenia, zbyt skromne są jeszcze wyniki. Zakładaliśmy sobie gromadzenie zbiorów dotyczących przeszłości i teraźniejszości życia społecznego w Polsce i zagranicą. Zadanie to niema charakteru wyłącznie archiwalnego, lecz zmusza do ciągłego obserwowania życia i wszelkich jego objawów, do gromadzenia wszelkich dokumentów tego życia, słowem do utrwalenia bieżącej rzeczywistości. Zadanie to przekracza skromne środki instytucji. Zmuszeni byliśmy dotąd ograniczać się głównie do zagadnień najmniej obserwowanych i utrwalanych — do zagadnień życia robotniczego i jego przejawów. Uważamy jednak, że takie ograniczanie zadań instytucji, wywołane brakiem środków, nie może nadal mieć miejsca, że niezbędne jest jaknajszysze rozszerzenie ram działalności Muzeum. Mamy nadzieję, że rok najbliższy pozwoli nam urzeczywistnić

te plany. Dla zrealizowania ich staramy się podnieść budżet i zwiększyć personel Muzeum. Drugą bolączką naszą — brak lokalu omawialiśmy już obszernie w sprawozdaniu poprzednim. Musimy tu tylko ponowić naszą podziękę Dyrekcji Biblioteki Publicznej za gościnność.

Pomimo te nie zawsze pomyślne warunki musimy z radością stwierdzić, że, każdy nowy rok przynosi poważny przyrost naszych zbiorów, że chociaż nie rozporządzamy dostatecznymi środkami, to jednak dzięki darom licznych ofiarodawców rozrastamy się i zdobywamy cenne kolekcje, wreszcie, że zbiory nasze nie są martwym bogactwem, ale coraz liczniej wyzyskiwane są przez pracowników naukowych i społecznych. Ten stan napędza nas stale otuchą i wiarą w przyszłość.

DARY I SUBWENCJE.

W okresie sprawozdawczym następujące instytucje i osoby prywatne ofiarowały na rzecz Muzeum dary i subwencje pieniężne:

1928 rok.

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej . . .	zł. 3500.—
Dyrekcja Loterii Państwowej	zł. 2500.—
Powszechny Zakład Ubezpieczeń	zł. 500.—
Tow. Akc. Tomaszowskiej Fabryki Sztuczne- go Jedwabiu	zł. 300.—
Ofiary osób prywatnych	zł. 1200.—

*Dary w książkach i materiałach archiwalnych złożyły na-
stępujące osoby:*

P. Marja Abramowiczowa, Leon Alter, Michał Biren-
cwałg, dr. A. Bułakowski, dr. E. Giebartowski, prof.
L. Krzywicki, Jakób Morkowicz, prof. H. Orsza Radliń-
ska, dr. A. Rząśnicki, Marjan Wawrzeniecki i inne.

Instytucje:

Biblioteka Publiczna w Warszawie, Biblioteka Sejmo-
wa, Główny Urząd Statystyczny, Instytut Gospodarstwa
Społecznego.

Ogółem otrzymało Muzeum Społeczne w okresie spra-
wozdawczym w roku 1928 2269 książek i broszur, 45

fotografij oraz dużą ilość pism i materiałów archiwalnych, których cyfrowo podać nie jesteśmy w stanie.

Ze znaczniejszych darów wymienić należy: 717 książek i broszur otrzymanych od Biblioteki Publicznej w Warszawie oraz 144 książki i broszury, otrzymane od Instytutu Gospodarstwa Społecznego i 185 tomów za jego pośrednictwem. Poza tem do zbiorów Muzeum Społecznego wcielona została reszta dawnego Archiwum Społecznego przy Uniwersytecie Ludowym im. Adama Mickiewicza w Krakowie, zwrócona w myśl intencji jego założycieli Muzeum Społecznemu przez Towarzystwo Uniwersytetu Robotniczego w Krakowie. Liczy ona 865 broszur, 75 pism i sporo materiałów archiwalnych. Muzeum Społecznemu nadsyła ponadto cały szereg instytucyj społecznych i państwowych oraz firm wydawniczych swoje wydawnictwa: Główny Urząd Statystyczny, Instytut Badań Konjunktur Gospodarczych, Instytut Gospodarstwa Społecznego, Księgarnie F. Hoesicka, Gebethnera i Wolfa, Ministerstwo Komunikacji, Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej, Ministerstwo Reform Rolnych, Ministerstwo Rolnictwa, Ministerstwo Skarbu, Państwowy Bank Rolny, Państwowy Naukowy Instytut Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach, Polskie Towarzystwo Emigracyjne, Prezydjum Rady Ministrów, Redakcja „Życie Wolne“, Spółdzielnia księgarska „Książka“, Towarzystwo Wydawnicze, Urząd Statystyczny Magistratu m. Łodzi, Urząd Statystyczny Magistratu m. st. Warszawy, Warszawska Spółdzielnia Mieszkaniowa, Związek Spółdzielni Spożywców, Związek Zawodowy Pracowników Kolejowych Rzeczypospolitej Polskiej i inne.

Wszystkim wyżej wymienionym ofiarodawcom, instytucjom państwowym i społecznym oraz firmom nakładowym i redakcyjnym pism, które nam stale nadsyłają swoje wydawnictwa, składamy na tem miejscu serdeczne podziękowanie.

WŁADZE TOWARZYSTWA.

Rada i Zarząd Muzeum zbierały się w okresie sprawozdawczym kilkakrotnie. Prezesem Rady Towarzystwa był prof. L. Krzywicki, wice-prezesami pp. prof. dr. Z. Daszyńska-Golińska i prof. A. Etlinger, sekretarzem Rady p. Tadeusz Szturm de Sztrem.

Skład Zarządu w okresie sprawozdawczym był następujący:

- dr. Jan Muszkowski — przewodniczący, •
- p. B. Giliczyński — zast. przewodn.,
- prof. Konstanty Krzeczkowski — zast. przewodn.,
- dr. E. Giebartowski — skarbnik,
- p. Stefan Wolff — sekretarz i dyrektor Muzeum,
- p. S. Guzicki,
- p. E. Strzelecki.

Komisję rewizyjną stanowili pp.: Leon Baniewicz, Ignacy Bratman, Ignacy Kräutler.

Rezultatem prac Zarządu było uzyskanie w okresie sprawozdawczym subwencji od Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, od Dyrekcji Loterii Państwowej i od Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń oraz zasiłku od Tow. Akc. Tomaszowskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu jak również ofiar osób prywatnych.

PRACA WEWNĘTRZNA.

Praca wewnętrzna personelu urzędniczego, składającego się z 2-ch osób, którym pomagała bezinteresownie p. G. Portnerowa, polegała na klasyfikowaniu i katalogowaniu książek, pism, broszur, rękopisów oraz na dyżurze i udostępnianiu zbiorów osobom korzystającym z nich.

W okresie sprawozdawczym i w roku poprzednim skatalogowano książki i broszur:

	dziel	tomów
w roku 1927	1586	1621
„ 1928	1640	1697

Skatalogowano pism:

w roku 1926 — 1927	203
„ 1928	384

Uporządkowano, rozsegregowano i ułożono materiałów archiwalnych:

w roku 1926 — 1927	3560
„ 1928	2540

DUBLETY.

Ofiarowano Instytutowi Gospod. Społecznego 98 tomów
Sprzedano 119 „

STAN ZBIORÓW.

Dn. 31 grudnia 1928 roku Muzeum Społeczne posiadało skatalogowanych:

	dziel	tomów
książek i broszur	11078	11629
pism	3386	
materiałów archiwalnych	12551	
ogółem	<u>27015</u>	
fotografij	241	
	<u>27256</u>	
skat. dubletów książek i broszur	11105	
„ pism	1024	
ogółem numerów	<u>39385</u>	

FREKWENCJA.

Statystyka frekwencji w Muzeum Społecznem przedstawia się następująco:

1926 r.	777
1927 „	1594
1928 „	2141 (w ciągu 11-tu miesięcy)

W roku 1928 według miesięcy ruch czytelników przedstawiał się następująco:

Styczeń	202
Luty	212
Marzec	283
Kwiecień	193
Maj	168
Czerwiec	141
Lipiec — Remont B. P.	
Sierpień	92
Wrzesień	212
Październik	203
Listopad	178
Grudzień	257

K A S A.

Sprawozdanie kasowe Muzeum Społecznego

za czas od dn. 1 stycznia 1928 r. do dn. 31 grudnia 1928 r.

Przychód.

Pozostałość na 1.I. 1928 r.	zł.	868.18
„ w P. K. O.	„	137.20
Składki i wpisowe członków	„	5129.—

Subwencje	zł. 6500.—	
Ofiary	„ 1500.—	
Opłaty za wstęp	„ 266.—	
Za sprzedane dublety	„ 370.—	
Odsetki P. K. O.	„ 3.84	zł. 14774.22

Rozchód.

Pensje	zł. 10820.—	
Zakup książek	„ 90.50	
Ruchomości	„ 270.—	
Materiały biblioteczne	„ 40.50	
Kancelaryjne i różne	„ 388.80	
Rachunek czekowy w P. K. O.	„ 280.84	„ 11890.64

Pozostaje na 1.I. 1929 r. . . . zł. 2883.58

Sprawozdanie kasowe wykazuje, że instytucja w dalszym ciągu rozporządza skromnymi funduszami i z tego powodu zmuszona jest do zachowywania wielkiej przeczności. Przy sumie wpływów około 14 tys. zł. saldo na rok bieżący wyniosło przeszło 2000 zł. Wywołane to zostało ostrożną gospodarką instytucji, skromną sumą wydatkowaną na personel Muzeum i zupełnym prawie powstrzymaniem się od wydatków na zakup książek, ruchomości i materiałów bibliotecznych. Nie mniej należy podkreślić, że przychód instytucji wykazuje duży przyrost składek od członków, wynikły z energiczniejszego egzekwowania składek i ofiar osób prywatnych. Sprawilo to, że zmniejszył się stosunek procentowy subwencji, drugiej najważniejszej pozycji naszego budżetu. Poraz pierwszy wreszcie figuruje w zamknięciu rachunkowym naszym suma z opłat za prawo wstępu, jako rezultat uchwał zarządu z roku ubiegłego.

CZŁONKOWIE.

Członków posiada Muzeum:

Sprzyjających	5
Czynnych	40
Popierających	34
Korespondentów	3
Ogółem	<u>82</u>

G.U.S.

BIBLIOTEKA
GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

2.10.2